

Integrerad
Barnkonsekvensanalys
Steg 3 KONSEKVENSBESKRIVNING

DP Etapp 1

SAMRÅD
Oktober 2019

SLAKTHUS- OMRÅDET

Integrerad barnkonsekvensanalys Slakthusområdet, Steg 3 Konsekvensbeskrivning, Detaljplan etapp 1 - Samråd, har tagits fram under 2019 av Landskapslaget AB på uppdrag av Stockholms stad.

Kontaktpersoner Stockholms stad:
Agneta Schill, Exploateringskontoret
Soroor Notash, Stadsbyggnadskontoret

Medverkande:

Landskapslaget AB:
Ida-Maria Classon Frangos
Lii Tiemda
Max Goldstein
Specialist: Lise Hellström

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION

1. BAKGRUND.....	4
1.1 Syfte och upplägg.....	4
1.2 Utgångspunkter.....	5
2. METOD.....	6
3. PÅGÅENDE PLANERING.....	8
3.1 Detaljplanens intentioner.....	8

KONSEKVENSBESKRIVNING

1. SAMMANFATTNING.....	12
1.1 Målpunkter.....	12
1.2 Friyta.....	12
1.3 Skol- och förskolegård.....	13
1.4 Självständig rörelse.....	13
1.5 Byggtiden.....	13
2. MATRIS.....	15
3. REKOMMENDATIONER.....	22
3.1 Utveckling av förslaget.....	22
3.2 Kommande process.....	22
3.1 Byggtid.....	22

KÄLLOR

1. LITTERATURFÖRTECKNING.....	23
-------------------------------	----

INTRODUKTION

1. BAKGRUND

Integrerad barnkonsekvensanalys
Slakthusområdet. Steg 1 - Introduktion och
kartläggning. (Landskapslaget 2019)

Under 2017 godkände Stockholms stads byggnadsnämnd *Program för Slakthusområdet*. Programmet utgör ett planförslag för hur en utveckling av Slakthusområdet ska ske och är ett underlag för kommande planarbete. Programmet ska möjliggöra en utveckling av Slakthusområdet i enlighet med *Vision Söderstaden 2030* och syftet är att skapa en blandad stadsdel med 3900-4200 nya bostäder, nya arbetsplatser, förskolor, skola, idrottsfunktioner och andra urbana verksamheter som handel, mat och nöjen. Ett annat syfte är att tillvarata områdets speciella karaktär och identitet och att ny bebyggelse planeras så att stadsdelens historia är avläsbar.

Ett mål för området är att det ska vara tätt och med stora variationer i skala, volym och material. Grönskande tak, gårdar och fasader ska tillsammans med fickparker, gröna stråk

och solitära träd utgöra områdets gröna infrastruktur tillsammans med större parker. Området ska också vara ett komplement till det mer storskaliga arenaområdet och erbjuda små och varierade verksamheter samt upplevelser. Området ska väva samman olika delar av staden. Detaljplanering av området pågår sedan år 2018.

1.1 SYFTE OCH UPPLÄGG

Detta dokument redovisar konsekvensbeskrivningen av det framtagna detaljplane-förslaget för etapp 1. Dokumentet utreder vilka positiva och negativa konsekvenser förslaget leder till för berörda barn. Beskrivningen görs med utgångspunkt från *Steg 1, Introduktion och kartläggning*.

Den integrerade barnkonsekvensanalysen för Slakthusområdet utgörs av fyra steg,

varav denna rapport redovisar steg 3 för detaljplanen för etapp 1. Rapporten har tagits fram i samband med att samrådsförslaget färdigställts.

Rapport för steg 1, *Steg 1 Introduktion och kartläggning*, redovisar befintliga förutsättningar och en kartläggning av barnens troliga rörelsemönster, lekplatser, övriga målpunkter och platser som upplevs otrygga idag. Rapporten baseras på inläsning av tidigare framtaget material och dialoger i närområden. Rapporten för steg 1 har fungerat som underlag i framtagandet av denna rapport och kommer stödja framtida arbete med detaljplan etapp 1.

INTRODUKTION

1. BAKGRUND

1.2 UTGÅNGSSPUNKTER

Den här barnkonsekvensanalysen tar utgångspunkt från tre huvudgrupper av frågeställningar presenterade i Stockholms stads (2017) modell för integrerad barnkonsekvensanalys (IBKA).

Huvudgrupper enligt Stockholms stads IBKA:

- Boende och vardagsliv
- Trygghet och tillgänglighet
- Miljö och hälsa

På nästkommande sida redovisas stadens metod och i den förklaras metodens fyra steg.

Tillsammans med stadens representanter har, utifrån stadens huvudgrupper, tre teman lyfts som särskilt viktiga för planprocessen i Slakthusområdets första detaljplanetapp.

Teman som anses vara särskilt viktiga att bevaka inom Slakthusområdets omvandling inom detaljplan för etapp 1:

- Vardagsrörelse
- Trafiksäkerhet
- Trygghet

Vardagsrörelse är avgörande för barns hälsa och välbefinnande. Det råder brist

på friytor i Slakthusområdet idag. Det behövs en frityteanalys som också tar med omkringliggande projekt. Med risk för att ytorna blir små per boende är utformningen av allmänna platser och planerade skol- och bostadsgårdar viktiga.

Trafiksäkerhet är en viktig fråga för området eftersom kvalitetsprogrammet för allmän plats föreslår ett sammanhållande golv som bildar ett gemensamt rum. Det är viktigt att bevaka hur detta sammanhållna golv kan kombineras med barns uppfattning över trafikmiljöer och av trafiksituationer. Det är också viktigt att

se hur bilister kan utifrån gestaltningen av gaturummen förstå när gående och lekande är prioriterade över biltrafik.

Trygghet är en bred fråga som inkluderar både barn och föräldrars upplevda trygghet. Gaturum som är befolkade och välskötta upplevs ofta som trygga och främjar känslan av tillhörighet, stolthet och bidrar till identitetskapande.

I tabellen nedan redovisas huvudgrupperna och delar av förslag enligt tidigare framtagna dokument.

VAD HAR STADEN TIDIGARE SAGT?

Nedan punktas utgångspunkter och mål rörande barn utifrån *Program för Slakthusområdet* (Stockholms stad 2017) och *Start-PM för detaljplan etapp 1* (Stockholms stad 2018). Se i rapport *Integrerad barnkonsekvensanalys Slakthusområdet. Steg 1 - Introduktion och kartläggning* (Landskapslaget 2019) för en sammanfattning av programmet och stadens övriga styrdokument som särskilt berör barn och unga.

BOENDE OCH VARDAGSLIV

- Kvarter och volymer anpassas så att föreskolgårdarna i kvarteren får mesta möjliga solbelyst yta.
- Förskollegårdar ska ha en storlek på 10 kvm/barn. Skolan har en skolgård reserverad på ca 5500 kvm (ca 6 kvm/barn).
- Skolan placeras intill Naturparken/Frötallen.
- Förskoleverksamheterna bör vara i mindre enheter för att generera liv på många olika platser och göra så att det inte blir för stora anläggningar

med för många barn. I små kvarter max fem avdelningar per förskola. I stora kvarter max 10 avdelningar per förskola.

- Låt barn få möjlighet att påverka de ytor de använder. Barn är användare av de flesta miljöer men har få möjligheter att påverka stadens utformning.

TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

- Barn ska vara en del av samhället och gynnas av säkra miljöer i staden istället för att hänvisas till tillrättlagda lekplatser. På så sätt kan barn lättare röra sig fritt på egen hand.

- Gator som planeras som "frirum" ger utrymme för att barn ska kunna leka på gatorna (här förekommer i princip ingen biltrafik).

- Det ska finnas förutsättningar att röra sig tryggt i området (till fots och cykel).

- Viktigt att skapa kopplingar och goda offentliga rum för ökad integration mellan olika grupper.

- Samnyttja parkområden så att även förskoleverksamheter kan använda parker. Detta kräver inhägnader i parkerna för att skydda barnen.

MILJÖ OCH HÄLSA

- För bostadsgårdar, förskolegårdar och allmänna platser ska sol, ljud och vindförhållanden studeras.
- Miljöer för barn måste ha möjligheter till lek med en variation som möter och utmanar barn i alla åldrar, (såväl 2-åringen som 18-åringen).

INTRODUKTION

2. METOD

Integrerad barnkonsekvensanalys & planprocessen

1 Tidig dialog och inventering

Den tidiga dialogen med barn och unga är en väsentlig del av arbetet med att fånga upp barnets perspektiv. Dialogen ska ha en bred representation, vara tydlig med vilken typ av delaktighet projektet önskar och redovisa ramarna för påverkansmöjligheter. Även tidsaspekten behöver förklaras tydligt då flera av stadens byggnadsprojekt pågår i tiotals år och många av de barnen som var berörda från början kommer inte att se slutförändringen under sin uppväxt.

Dialogen genomförs både med barn och unga (barnens perspektiv) samt med pedagoger, föräldrar, vårdnadshavare och andra vuxna som deltar i barnens utbildning, aktiviteter och fritid (barnperspektivet). Här är stadsdelsförvaltningarna en viktig kunskapskälla, de genomför ofta medborgardialoger och kan ha relevant information att arbeta in eller använda som utgångsläge.

Stadens arbete med områdesplanering möjliggör en geografisk helhetsbild där viktiga underlag och utredningar arbetas in i stadsplaneringen i tidiga skeden. Inventeringen bör därför ta avstamp i områdesplaneringen för att se vad inventeringen kan kompletteras med. Det är viktigt att inventeringsmaterialet sedan arbetas in i områdesplaneringen för att på så sätt skapa goda förutsättningar för framtida planering.

Delar av resultatet av den tidiga dialogen och inventeringen redovisas sedan som kartunderlag samt i löpande text. Materialet säkerställer ett tidigt underlag i framtagandet av förslaget och ska samlas in innan startmötet med arkitektkontoret.

☛ Samtalen kan genomföras på olika sätt, metoder beskrivs under kapitlet "Metod för dialog och samråd" och "Stadens goda exempel på dialog" på sida 26 och 35.

2 Framtagande av förslag

Den sammanställda dokumentationen från steg ett ligger som grund för framtagandet av förslaget för hur området ska växa fram, tillsammans med forskning gällande till exempel miljö och hälsoaspekter hos barn och unga. I detta skede arbetas stadens egna relevanta dokument in.

Framtagandet av förslag analyseras med utgång i:
Förslaget: Hur ser förslaget ut och hur påverkar det befintlig struktur? Vad tillkommer och vad tas bort?
Konsekvenserna av förslaget: Vilka positiva och negativa konsekvenser leder förslaget till för barnens miljö?
Åtgärder: Vilka åtgärder föreslås – kan de genomföras?

Reviderat förslag: Det nya förslaget presenteras och analyseras utifrån frågeställningarna ovan. Förslaget ska redovisa hur de valda frågorna från sida 20 har hanterats i förslaget.

I större projekt kan analysen komma att upprepas i samband med större omarbetningar av förslagen. Detta är något som fastställs individuellt i varje projekt.

☛ Se vidare "Frågor att belysa" på sida 20 samt "Dokument att beakta" på sida 56.

3 Konsekvensanalys av slutförslaget

I slutet av processen genomförs den slutgiltiga konsekvensanalysen där slutförslaget utreds ur ett barnrättsperspektiv. Vilka positiva och negativa konsekvenser blir det? Har de frågor och den input som lyfts i steg 1 och 2 beaktats? Hur blev slutresultatet utifrån detta?

Tre huvudgrupper av frågeställningar:

- Miljö & hälsa
- Boende & vardagsliv
- Trygghet & tillgänglighet

I det fall som staden har valt att gå vidare med delar som får märkbara konsekvenser för barn och unga ska förbättrande åtgärder redovisas.

☛ Läs om förbättrande åtgärder på sida 7.

☛ Exempel på frågor att ställa i varje huvudgrupp finns under "Frågor att belysa" på sida 20.

4 Återkoppling

Varje projekt ska ha en tydlig återkopplingsplan där återkopplingen efter steg 1 och 3 tydligt redovisas. En respons som berättar för de som deltog i dialogerna hur det faktiskt blev, vilka tankar som kunde tas vidare och vilka som inte fungerade – med en förklaring om varför och vad som händer nu.

Då staden har långa processer ska återkopplingen ske både då steg ett, dialog och inventering, är genomförd och sammanställd samt på steg tre, slutförslaget. Återkopplingen bör anpassas efter ålder och mognad och den ska vara ärlig och konkret.

Det ska även redogöras för vilka aktiviteter riktade mot barn och unga som har genomförts och vilken typ av delaktighet det har varit.

Återkoppling är viktigt steg för demokratiutvecklingen och synliggörandet av barnen i staden.

☛ Läs vidare om representation, delaktighet och inflytande på sida 28–30.

Planprocessen
prövar om ett förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra.

Start-PM
I en startpromemoria föreslår stadsbyggnadskontoret att stadsbyggnadsnämnden beslutar att påbörja själva planprocessen. I promemorian beskrivs det aktuella projektet, vad planen i huvudsak kommer att behandla och till detta bifogas byggherrens första skisser.

Program/detaljplan
För att möjliggöra diskussion om detaljplanarbetets inriktning innan några avgörande bindningar uppkommit inleds arbetet ibland först med ett program som mer anger utgångspunkter och mål för arbetet än lösningar i detalj. Program kan även göras för större områden när det behövs för att sätta in detaljplaneringen i ett större sammanhang.

Ställningstagande i stadsbyggnadsnämnden
Planarbetet innebär avvägningar mellan olika intressen och ytterst görs denna avvägning av stadsbyggnadsnämnden. Inkomna synpunkter redovisas tillsammans med stadsbyggnadskontorets avvägningar i tjänsteutlåtanden till nämnden som beslutar om inriktningen för det fortsatta arbetet.

Slutdokumentet

1 2
3 4

Stockholms stads modell för integrerad barnkonsekvensanalys (Stockholms stad 2017).

INTRODUKTION

2. METOD

Stockholms stad antog 2017 modellen för i IBKA, visad på föregående sida. Inledningsvis i metodbeskrivningen står att denna metod ska anpassas för att passa in i projektets aktuella skede

och tidsram. En sådan anpassning har gjorts och diagrammet nedan beskriver modellen för IBKA samt vilka avvikelser som har gjorts i det här skedet. Steg 1 avslutas rapporten "Steg 1 - Introduktion och

kartläggning" (Landskapslaget 2019). Steg 2 innebär bevakning av barnperspektivet under framtagandet av planförslaget och pågår fram t.o.m. planens antagande. Steg 3 innebär en konsekvensbeskrivning

som genomförs på samråds- respektive granskningsförslaget. Steg 4 innebär återkoppling efter steg 1 och steg 3. Återkoppling av steg 3 sker av staden i kommande skeden.

STEG 1 TIDIG DIALOG OCH INVENTERING

STEG 2 FRAMTAGANDE AV FÖRSLAG (Processstöd)

Från IBKA modellen: "Den sammanställda dokumentationen från steg 1 ligger som grund för framtagandet av förslaget för hur området ska växa fram, tillsammans med forskning gällande till exempel miljö och hälsoaspekter hos barn och unga. I detta skede arbetas stadens egna relevanta dokument in." Barnaspekten ska bevakas genom processen.

Hantering i denna IBKA: -

Avvikelser: IBKA-arbetet påbörjades efter att samrådsförslagets struktur var framtaget, således har processstödet för dp 1 varit litet under samrådsarbetet. Inför granskning kommer löpande stöd ges till arbetsgruppen.

STEG 3 KONSEKVENSBESKRIVNING AV FÖRSLAG

Från IBKA modellen: "I slutet av processen genomförs den slutgiltiga konsekvensanalysen där slutförslaget utreds ur ett barnrättsperspektiv. Vilka positiva och negativa konsekvenser blir det? Har de frågor och den input som lyfts i steg 1 och 2 beaktats? Hur blev slutresultatet utifrån detta?"

Hantering i denna IBKA:

Konsekvensmatris: En konsekvensmatris har tagits fram för att bedöma konsekvenserna av samrådsförslaget för detaljplane-etapp 1. I kommande arbete görs en slutanalys av gransknings-handlingen.

Rekommendationer för fortsatt arbete:

Staden och byggaktörer använder konsekvensmatrisen i kommande skeden.

STEG 4 ÅTERKOPPLING

Detaljplanens
process

framtagande av förslag

Samrådshandling

revidering av förslag

Granskningshandling

Antagande av
detaljplan

IBKA
process

.....> Steg 1- Kartläggning av hela programområdet genomförs

Steg 2- Processstöd påbörjas

Steg 3- Konsekvensanalys av slutförslag
på samrådshandling fastställs.

.....> Steg 3- Revidering av rapport Steg 3 och konsekvensanalys
av slutförslag på granskningshandling fastställs

HÄR BEFINNER VI OSS I PROCESSEN!

INTRODUKTION

3. PÅGÅENDE PLANERING

LAGA KRAFT DP
ANTAGANDE DP
GRANSKNING DP
SAMRÅD DP
GODKÄNNANDE PROGRAM
PROGRAM

Planen visar illustrationsplan för detaljplan etapp 1 (utkast oktober 2018) och nuvarande skede i planprocessen. Byggnader som sparas är markerade med grå färg.

3.1 DETALJPLANENS INTENTIONER

Denna detaljplan är den första som tas fram efter att programmet för Slakthusområdet godkänts. Tio olika byggaktörer har fått markanvisningar. Planområdet är ca 10 hektar stort.

Detaljplan etapp 1 innehåller:

- Omkring 800 bostäder, varav hälften kommer att upplåtas med hyresrätt. Av hyresrätterna är ca 170 lägenheter avsedda för student- och forskarbostäder.
- En grundskola (årskurs F-9) som ska inrymma ca 900 elever planeras i sydvästra hörnet av detaljplaneområdet.
- Tre förskolor med fem avdelningar var planeras och ska inrymmas i bostadskvarteren. Av dessa kvarter blir en stor del förskolegård.
- En idrottshall integreras i ett kvarter med student- och forskarbostäder.
- Kulturaktiviteter och evenemang planeras i byggnader runt Fällan.
- Två parker, Naturparken/Frötallen och del av Fällan, samt fickparker.

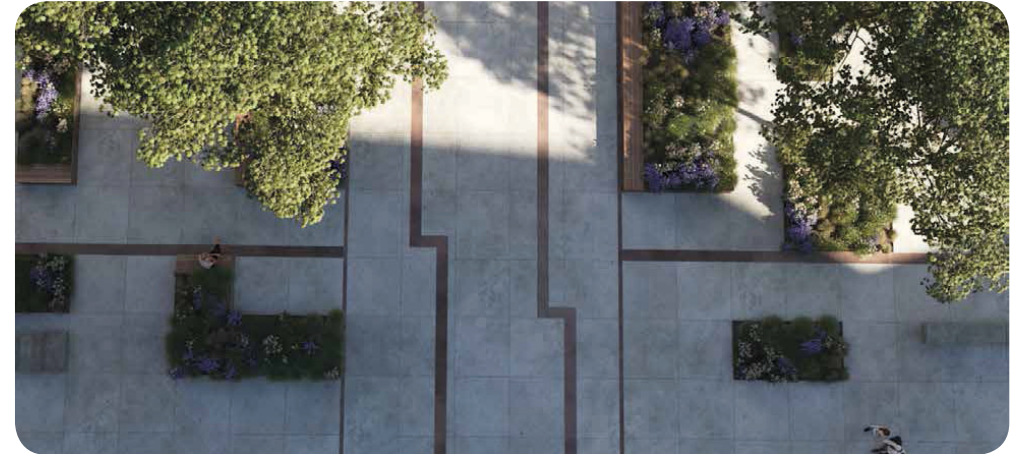
Gatustruktur

Strukturen i detaljplanen bygger vidare på den täta rutnätsstruktur som finns idag i området. Området har långa gator i nord-sydlig riktning som förlängs för att koppla ihop området med omgivande stadsdelar. Hallvägen förlängs till Enskedevägen och korsar den nya gatan Diagonalen.

INTRODUKTION

3. PÅGÅENDE PLANERING

"Målet är en blandad och sammanhängande stadsdel som tar hänsyn till funktionsrätt, jämställdhet och aktiv mobilitet och främjar en socialt hållbar framtid." (Start-PM, Stockholms stad 2018)

Visualisering som visar mötet mellan olika markbeläggningar i en korsning. Området föreslås att utformas med ett sammanhållande golv (Nyréns Arkitektkontor 2019).

De öst-västliga gatorna är generellt kortare och skär inte genom hela området. De beskrivs som mer labyrintiska.

Slakthusområdets gator har historiskt haft ett sammanhängande industrigolv av asfalt. När Slakthusområdet omvandlas är det sammanhängande golvet ett karaktärsdrag som staden vill ta tillvara och vidareutveckla. Området ska ha ett enhetligt golv från fasad till fasad. På flertalet gator samsas alla trafikslag där det då som gående är möjligt att röra sig fritt över hela ytan. Utformningen av golvet blir en tydlig signal om att bilen är underordnad och rör sig på de gåendes villkor.

Bebyggelsestruktur

Bebyggelsen ska utformas med hänsyn till gatornas bredd och karaktär och skapa ett varierande stadsrum. Större delen av bebyggelsen kommer att vara 4-8 våningar med möjlighet till högre byggnader där det passar. Genom en variation i byggnadshöjder, typologier och byggnadernas placeringar inom kvartersstrukturen samt lokaler i bottenvåningar bygger utvecklingen av stadsdelen vidare på den brokiga befintliga karaktären i Slakthusområdet.

Solljus och skugga

Byggnadshöjder ska möjliggöra bra solljus både på allmänna platser och på bostads- och förskolegårdar samt skolgård.

Naturområden och park

Två parker, Naturparken/Frötallen i väster och Fällan i mitten, utgör detaljplanens gröna ytor. Utöver det planeras flera fickparker i anslutning till bostadskvarteren för att komplettera området med offentliga rum och grönska.

Förskolor och skolor

Grundskola (F-9) utformas som en fristående byggnad, medan tre förskolor med 5 avdelningar vardera integreras i bostadskvarteren. Det innebär att merparten av gårdsytan behöver planeras som förskolegård i dessa kvarter.

INTRODUKTION

3. PÅGÅENDE PLANERING

Visualisering på hur en bilfri gata kan utformas i Slakthusområdet (Nyréns Arkitektkontor 2019).

Aktiva bottenvåningar

Avsikten med aktiva bottenvåningar är att skapa målpunkter som bidrar till levande gaturum och tryggare stadsmiljöer.

Tillgänglighet

I området ska det finnas bra tillgång till kollektivtrafik och det ska vara det naturliga färdmedlet.

Med den nya tunnelbanestationen i Slakthusområdet kommer gångavståndet till tunnelbana vara under 500 meter i hela området och som mest 300 meter inom detaljplanen för etapp 1.

Bolidenvägens förlängning i Slakthusområdet utgör ett nytt huvudstråk för cykel via Boskapsvägen och förstärker nord-sydliga cykelstråk.

Inom detaljplanen planeras gemensamma garage och mobilitetscenter, samt principer för korttidsparkering och parkeringsköp, för att åstadkomma förutsättningar till gaturum där biltrafik inte bjuds in och som då istället kan användas för vistelse.

Fortsatta utredningar och frågeställningar

En socialt värdeskapande analys, SVA, håller på att tas fram för projektet och flera frågor kommer tas upp där för att arbetas in i programområdets olika detaljplaner.

Ett urval av frågor som staden (ur Start-PM) avser fortsätta att utreda i samband med de detaljplaner som tas fram inom programmet:

- Bebyggelsens möte med allmän platsmark.
- Förutsättningar för väl fungerande skolor, förskolor och förskolegårdar samt driftperspektivet av dessa.
- Förskolans anpassning till stadsstruktur och bidrag till platsen.
- Lösningar för gång, cykel- och kollektivtrafikanpassad stadsdel och trygghetsanpassade offentliga platser.
- Mobilitets- och parkeringsfrågor.
- Eventuella trygghetsåtgärder.
- Ljud och vindförhållandena på bostads- och förskolegårdar och allmänna platser.
- Eventuella störningar från gator, lastintag etc.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Kapitlet fokuserar på samrådsförslagets konsekvenser för de barn som berörs direkt och indirekt av förslaget och sammanfattas i en matris.

KONSEKVENSBESKRIVNING

1. SAMMANFATTNING

1.1 MÅLPUNKTER

Idag är Slakthusområdet framförallt ett verksamhetsområde för livsmedelsindustrin. Det finns inga befintliga platser inom området som är naturliga målpunkter för yngre barn. Däremot finns det kulturella målpunkter som troligtvis besöks av ungdomar. Det finns många kommersiella och några kulturella verksamheter och destinationsverksamheter, delvis inom Slakthusområdet, men framför allt inom Globenområdet.

Det är viktigt att bevara och förädla den kulturella förankring som redan finns i området. Dessa kan ses som en del av Slakthusområdets befintliga identitet och många av de publika verksamheterna är idag uppskattade målpunkter för olika målgrupper. Områdets historia som en del av livsmedelsindustrin är också en aspekt som borde bevaras och förädlas som en del av områdets identitet.

Idrottshall, danssal, Fällanparken omgiven av kulturverksamheter, Naturparken/Frötallen, som programmeras till att främja rörelse (t.ex. rutschkana, utegym, klätterlek, gunglek), och

aktiva bottenvåningar tillkommer som nya målpunkter. Utvecklingsförslaget beskriver en byggd miljö som kan främja uppkomsten av ytterligare kulturverksamheter. Med dessa tillsammans med Globenområdets kommersiella och sportutbud, tillskapas en variation i stadsdelen. Det är viktigt att komma ihåg att även möjliggöra för gratis och billiga målpunkter inomhus, som barn och unga kan använda och besöka.

1.2 FRIYTA

Detaljplaneförslaget innehåller liten frityta i kvadratmeter per boende. Naturparken/Frötallen och Fällanparken beskrivs som Slakthusområdets samlande och större frityor. Därtill kommer det finnas fickparker som aktiveras på olika sätt. Fickparker kan komma att uppskattas av områdets ungdomar, som oftast uppskattar gratis mötesplatser där de kan umgås med vänner. Detta förutsätter att personer får appropriera fickparkerna vid olika tider och för olika aktiviteter.

Lindeparken och Naturparken/Frötallen är områdets närmsta naturområden.

På platsbesök till området noterades att omgivande förskolor besöker Frötallen för att låta barnen leka av sig. Båda dessa naturområden kommer vara värdefulla för Slakthusområdets barn och unga, särskilt för de som flyttar till området under de första etapperna innan de tillkommande parkerna är färdiganlagda.

Plantanparken i Enskede gård är nära och kommer troligen nyttjas av de nyinflyttade i detaljplan etapp 1. Plantan är redan välbesökt av boende i Enskede gård och Lindeparken kommer fungera som Årstastråkets stadsdelspark.

Fällanparken ska enligt detaljplaneförslaget utvecklas till områdets centrala målpunkt. I utformningen och programmeringen av Fällanparken är det viktigt att planera för olika åldersgrupper (barn och vuxna) och för att många aktiviteter kan utföras parallellt inom parken.

De bilfria gaturummen som detaljplanen föreslår på vissa gator, kan bli ett värdefullt

KONSEKVENSBESKRIVNING

1. SAMMANFATTNING

komplement till befintliga och tillkommande fritytor. Dessa miljöer kan också upplevas som spännande lekmiljöer av barn, eftersom det är ovanligt förekommande att barn tillåts leka på gatan.

Detaljplaneförslaget saknar fritya utomhus i form av bollplan eller idrottsyta, förutom Naturparken/Frötallen som programmeras med aktiviteter som främjar rörelse. Det är viktigt att tillgodose en tillräckligt stor friyta som möjliggör spontan och planerad fysiskt krävande aktivitet, både självständig eller i grupp.

1.3 SKOL- OCH FÖRSKOLEGÅRD

I området kommer det finnas flera förskolor och en grundskola. Förskolor och grundskola kommer ha gårdsmiljöer som är små utifrån Boverkets rekommendationer. Boverket rekommenderar att en skolgård har 30 kvm/barn och en förskolegård 40 kvm/barn. Oavsett detta rekommenderar de även att den totala storleken på gård inte ska understiga 3000 kvm. Landskapslaget har i tidigare utförda barnkonsekvensanalyser i dialoger med

förskolepedagoger, noterat att oavsett om goda kommunikationer finns till omgivande grönområden och fritytor, så har verksamheten inte alltid tid eller möjlighet att förflytta sig dit så de kan uppfylla den dagliga nödvändiga kvoten av fysisk aktivitet hos barnen. Den egna gården är alltså av stor vikt.

1.4 SJÄLVSTÄNDIG RÖRELSE

För att stadens byggda miljö ska främja barns fysiska och mentala utveckling, behöver det finnas platser som barn och unga klarar av att ta sig till själva. Denna aspekt handlar lika mycket om att det ska vara tryggt och säkert för barn att själva ta sig till skolan till fots, med cykel eller med kollektivtrafik, som det handlar om hur tryggt och säkert föräldrarna uppfattar att området är.

1.5 BYGGTIDEN

Slakthusområdet kommer byggas ut successivt under flera år. Det betyder att de barn och unga som flyttar till områdets första bostäder kommer bo och växa upp inom/intill ett område som är under byggnation. Ettappindelningar och en strategisk planering

av bygglogistik är avgörande för hur byggtiden påverkar barns miljö. För att dessa barn och unga ska få en god boendemiljö och trygg och säker omgivning, behöver flera aspekter kring byggnationen planeras, exempelvis koordination av byggtrafik till enstaka gator, trafiksäkra gång- och cykelstråk till målpunkter inom planområdet och i dess omgivning, lokalt serviceutbud, ej bullerstörda lekplatser.

Byggtiden är en utmärkt tid att engagera nyinflyttade barn och unga i utformningen av tillfälliga platsbildningar. Att inkludera nyinflyttade i områdets fortsatta utveckling kan skapa en högre tolerans mot byggnationen och kan främja identitetskapande och känsla av samhörighet med sina grannar men också till området.

KONSEKVENSBESKRIVNING

1. SAMMANFATTNING

Naturparken/Frötallen har stora nivåskillnader och är smal i vissa passager.

Naturparken/Frötallen har en terräng med möjlighet till utmanande lek.

Naturparken/Frötallen kopplar Slakthusområdet till villaområdet vid Lindevägen.

Högsta punkten i Naturparken/Frötallen erbjuder utsikt mot landmärken.

Framtida Fällanparken.

Lindevägen går mellan Naturparken/Frötallen och delar den i två delar.

Förskolor använder redan idag Naturparken/Frötallen för utflykter.

En befintlig byggnad intill Fällanparken som görs om till att inhysa kulturverksamhet.

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BOENDE OCH VARDAGSLIV

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	VEM ÄGER FRÅGAN?
SKOLA OCH FÖRSKOLA Skolor och förskolor, läge och storlek på förskola och skola, ändamålsenliga lokaler och friytor	Ny skola och förskolor. Möjlighet att gå i skola och förskola i ändamålsenliga lokaler.	Risk att det planeras för många förskoleavdelningar.	Om skolgården innehåller olika zoner för olika typ av lek och aktivitet.	Säkerställ att gränsen mellan skolgård (gäller till viss del även förskolegård) och närnatur utformas på ett sätt som tillför lekmiljö samtidigt som det inte skapar ett staket.	Exploateringskontoret SISAB
	Utformning av skolgård är gjord med en tydlig gräns mot gator. Möjligt att ha en relation med Naturparken/Frötallen.	Skolgården är för liten i storlek, fritya per skolelev. Förslaget innebär ca 6 kvm per elev (exkl. ytor för cykelparkering), vilket understiger Boverkets rekommendation 30 kvm/barn.	Om det inom skolgård och förskolegård finns lekmöjligheter i skugga och sol.	Bevaka att behov av plats för förvaring, t.ex. barnvagnsparkering, lekutrustning, inte tar av friytan.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret SISAB
	Skolgårdens totala yta överstiger 3000 kvm (i förslag 5700 kvm).	Det planeras ca 10 kvm per barn på förskolegårdarna (Boverkets rekommendation 40 kvm/barn).	Om utformning av förskolegård möjliggör varierande lek i både naturmiljö och programmerad lekmiljö.	Att utforma skol- och förskolegårdar utifrån ett jämställdhetsperspektiv.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret
	Målet "Förskoleverksamheterna planeras ske i mindre enheter för att anläggningarna inte blir för stora och med för många barn. I små kvarter max 5 avdelningar per förskola och i stora kvarter max 10 avdelningar per förskola." uppfylls.	Förskolegårdarnas ytor är mindre än Boverkets rekommendation på 3000 kvm för minsta fritya. Det går inte att dela in gården i mindre delar.		Att utforma Naturparken/Frötallen och Fällanparken med åtanke att ytorna kommer användas av områdets förskole- och skolklasser. Ha detta i åtanke i val av material, t.ex. slitagetålig markbeläggning eller planera för större skötselbudget till områdets och omgivande grönområden.	
VARDAGENS MÅLPUNKTER Spontana och lätta och ofta (att de finns och är tillräckligt stora och på rätt plats), lek, bolltor, park, ungdomsgård, skolgårdar utanför verksamhetstid, lokaler/mötesplatser i bottenvåning	Förslaget innebär tillskapande av målpunkter inom Slakthusområdet, bland annat förskolor, grundskolan, Fällanparken, Naturparken/Frötallen.	Att delar av Naturparken/Frötallen och Fällanparken inhängas, till förmån åt förskolor som saknar tillräcklig frityta inom förskoleområdet. Detta riskerar att äldre barn och föräldrarlediga blir exkluderade, eller att den inhägnade platsen uppfattas som del av en verksamhet.	Om det i bostadskvarter mot Fällan finns lokaler i bottenvåningen för att understödja platsbildningen och stärka helheten som målpunkt för alla åldrar.	Att målpunkterna innehåller aktiviteter för flera åldrar och som är gratis, exempelvis lek, spontanidrott, kulturaktiviteter.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret
	Lokaler i bottenvåningar kan bidra till ökad service och mötesplatser i området.			Att satsa på aktiviteter och miljöer riktade mot äldre barn/ungdomar. Detta är viktigt för att motivera ungdomar att fortsätta med aktiviteter och föreningsliv även när de blir tonåriga.	
	Naturparken/Frötallen behålls och det ger möjlighet till att allmän platsbildning utformas som tar tillvara befintliga utsiktsplatser.			Mötespunkt med aktivitet som passar olika åldrar (barn och vuxna). T.ex. schacklubb för alla åldrar, klättervägg/bouldering.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret SISAB övriga byggaktörer
	Fällanparken har möjlighet att bli viktig plats och ett tillhåll för olika åldrar, om den programmeras i enlighet med planförslaget och med olika åldrar och kön i åtanke.			Bevaka att skollokaler och skolgård kan hyras av föreningar och organisationer efter skoltid. Bland annat bevaka möjligheten att tillåta idrott- och sportrelaterade föreningar hyra/låna skolans idrottshall.	
	Bilfria allmänna gator kan användas för lek och umgänge. Bilfria zoner som utgör komplement till offentliga platser.				

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BOENDE OCH VARDAGSLIV

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	DEM ÄGER FRÅGAN?
VARDAGENS MÅLPUNKTER (fortsättning)	<p>Skola och förskola är planerade på ett sätt som möjliggör samnyttjande av skolans idrottshall, mediatek, matsal och kök, musikal och konferensrum.</p> <p>Enskedeparken blir tillgängligare då dagens tunnelbanespår flyttas.</p> <p>Närhet till Lindeparken och Plantanparken.</p> <p>Målet "Viktigt att skapa kopplingar och goda offentliga rum för ökad integration mellan olika grupper." är på god väg att uppfyllas.</p>			<p>Bevaka att lokaler för samnyttjande, t.ex. kök, placeras mot gata på markplan. Det bidrar till att aktivera gatan samt bidrar till att stärka förskola och skola som målpunkt.</p> <p>Bevaka att förskolor och skolor utrustas med fullt utrustat kök, samt övriga lokaler, som möjliggör nyttjande av lokalerna efter skoltid.</p> <p>Vid behov enbart inhägna en del av park som är specifikt utformat för småbarnslek.</p> <p>Försöka ordna att hobbyrum och gemensamhetslokaler i bostadshus är tillgängliga att hyras även av boende i området och av föreningar.</p> <p>Bevaka möjligheten till bemannade föreningslokaler och hobbyrum. Detta kan bidra till att fler tjejer använder sig av utbudet.</p> <p>Aktivera/programmera Fällanparken med sådant som fungerar kompletterande till det som kan komma finnas i bygganderna. T.ex. parkour, dansbana, scen</p> <p>Bevaka att uformningen av förskole- och skolgård möjliggör användning av gårdarna även efter verksamhetstid.</p>	<p>Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret SISAB</p> <p>Exploateringskontoret</p> <p>Exploateringskontoret Byggaktörer</p> <p>Exploateringskontoret</p> <p>Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen SISAB</p>
SÄLLAN-MÅLPUNKTER Samhällsfunktioner och andra målpunkter som är viktiga och besöks sällan	<p>Ökat kundunderlag i och med fler bostäder möjliggör etablering av tjänsteföretag i bland annat hälsovård.</p> <p>Närhet till stora sport-och evenemangsarenor inom Globenområdet.</p> <p>Skolbibliotek kan även öppnas för övriga besökare i stadsdelen när skolan är stängd.</p>		Om och vilka samhällsviktiga myndigheter som planerar att finnas i området.	<p>Utforma offentliga platser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Exempelvis planera för dricksvatten och toalett i närhet av park.</p>	<p>Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen SISAB</p>

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BOENDE OCH VARDAGSLIV

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	VEM ÄGER FRÅGAN?
BOENDEMILJÖ Närlek, uppsikt (föräldrars), bostadsgårdar, lgh storlekar (möjliggöra bo kvar i området), upplåtelseformer, e-tal, blandade prisnivåer, flexibla bostäder (tvåa blir trea ibland)	Gårdarna är inte underbyggda. Det innebär att det finns stora möjligheter att plantera träd och skapa lekvänliga och utmanande bostadsgårdar. Hälften av tillkommande bostäder planeras vara hyresrätter.	Delvis små bostadsgårdar. Det finns en risk att den bostadsnära leken kan kompromissas bort till förmån för andra funktioner som sophantering, angöring och cykelparkering. Påverkar framförallt de yngsta barnen. Områdets exploateringsgrad (mellan 3.0-3.5) innebär relativt små friytor och liten friyta per person. Naturparken/Frötallen kommer vara områdets närnatur och park, vilket med stort besöksstryck riskerar bli sliten. Att endast hyresrätter med hög hyra tillkommer.	Utformning av bostadsgårdar: hurdana lekmöjligheter kommer finnas för de yngsta barnen. Uppsikt över gården/gatan/lekmiljön. Flexibla boenden, bostadsstorlekar, bostadspriser/hyror.	Bevaka att den bostadsnära leken, framförallt för de yngsta barnen, inte kompromissas bort till förmån för andra funktioner som sophantering, angöring och cykelparkering. Bevaka att olika upplåtelseformer och prisnivåer/hyror tillgängliggörs inom området. Möjliggöra att bo kvar vid förändring i familjer, t.ex. vid skilsmässa, för barnets välmående.	Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen Byggaktörer

TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	VEM ÄGER FRÅGAN?
TRYGGHET Befolkat, välskött, identitet, känsla av gemenskap, belysning	Aktiva bottenvåningar bidrar till omhändertagande av gaturummen av verksamhetsaktörerna. Främjar välskötta stadsmiljöer. För befintliga barn i Enskede blir området en tryggare och säkrare plats jämfört med tidigare, då varutransporter ersätts med bostäder. Området tillgängliggörs för befintliga barn. Ett befintligt utbud av aktiviteter i närområdet kompletteras med nya. Det gör att området får folkliv. Att barn och unga genom deltagande utifrån sina berättelser undersöker och arbetar med områdets identitet.	Nedskräpning efter matcher och stora evenemang. Kan uppge känsla av otrygghet hos barn och unga.	Belysning av gång- och cykelstråk samt av målpunkter. <i>Målet "Låt barn få möjlighet att påverka de ytor de använder. Barn är användare av de flesta miljöer men har få möjligheter att påverka stadens utformning." har ännu inte uppfyllts.</i>	Möjliggör för blandade funktioner i byggnader rutom allmänna platser och parker. För att skapa underlag för rörelse året om och för att understödja platsbildning, samt ögon-mot-gata. Utforma bebyggelsen med entréer och större fönster mot gata/allmän plats, för att med ögon-mot-gatan främja upplevelsen av trygghet. Arbeta med bra, inte bara mycket, belysning.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret Trafikkontoret Exploateringskontoret

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	DEM ÄGER FRÅGAN?
TRYGGHET (fortsättning)	<p>Stort utbud av kulturella och övriga mötesplatser för barn och unga, men också för vuxna. Genom att olika åldrar får möjlighet att mötas, främjas tryggare stadsrum.</p> <p>Fällanparken omges till stor del av kulturverksamheter och möjliggör lokaler på bottenvåning som vänder utåt mot allmänheten. Främjar en trygg upplevelse av Fällanparken, även på kvällar och helger om verksamheterna håller öppet.</p>		Vilken typ av kulturverksamheter runt Fällanparken och hur verksamheterna kommer vända sig ut mot det offentliga rummet.	<p>Delaktiggör barn, unga och ungdomar i programmeringen av allmänna platser, för att finna alternativa aktiviteter som kan fungera tilldragande. Skapa barnens berättelse om Slakthusområdet. Det skapar känsla av identitet, stolthet och samhörighet.</p> <p>Delaktigöra barn och unga i utformningen/ programmeringen av förskole- och skolgård. Det skapar känsla av identitet och samhörighet.</p>	<p>Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret Stadsdelsförvaltningen</p> <p>SISAB</p>
TILLGÄNGLIGHET Fysiskt tillgängligt, lätt att orientera sig	<p>Planen möjliggör för barn och unga att bo samt gå i skolan i ett kollektivtrafknära läge.</p> <p>Märkesbyggnader och Naturparken/Frötallen hjälper till med orientering i området.</p>	<p>Svåravläsbar gatustruktur.</p> <p>Området saknar ett naturområde som är tillgänglighetsanpassat och därmed tillgängligt för alla.</p>		<p>Arbeta med att tillgängliggöra bostadsgård för funktionshindrade barn. Även naturlek och lek i slänt ska delvis vara tillgänglig för funktionshindrade.</p> <p>Utforma framför allt allmänna lekplatser tillgängliga för funktionshindrade barn och vårdnadshavare.</p>	<p>Exploateringskontoret Byggaktörer</p>
SJÄLVSTÄNDIG RÖRELSE Cykelparkering i bottenvåning, kollektivtrafik, cykelvägar	<p>Det kollektivtrafknära läget ger barn och ungdomar möjlighet till självständig rörelse i staden. Målpunkter utanför planområdet nås relativt enkelt i det kollektivtrafknära läget.</p> <p>Möjlighet att skapa lättillgängliga cykelparkeringar på gården och tillgodose att de blir tillräckligt många, för att främja rörelsefrihet hos barn och uppmuntra till fysisk aktivitet.</p> <p>Gatustrukturen ger valmöjligheter till alternativa vägar och gör att barn kan röra sig tryggt inom området utan barriärer.</p> <p>Målet "Barn ska vara en del av samhället och gynnas av säkra miljöer i staden istället för att hänvisas till tillrättalagda lekplatser. På så sätt kan barn lättare röra sig fritt på egen hand." uppfylls.</p> <p>Boende inom området för detaljplan etapp 1 kommer kunna nå målpunkter utanför Slakthusområdet relativt enkelt när Slakthusområdet förses med nya kopplingar (broar för gång och cykel) till parker och grönområden i omgivningen.</p> <p>Säker skolväg. Skola nås via gång- och cykelstråk på två sidor. Det är även här större delen av cykelparkeringarna är förlagda.</p> <p>Målet "Det ska finnas förutsättningar att röra sig tryggt i området (till fots och cykel)." uppfylls.</p>	<p>Placeringen av grundskolans infart för varuleveranser och infart till cykelparkering sammanfaller för barn kommandes på gång- och cykelväg österifrån. Varuleveransen är även placerad nära cykelparkeringen vilket kan skapa konflikt. Till granskningen utreds om det är möjligt att leveranser sker istället från garage.</p> <p>Konfliktyta mellan cyklistpendlare och barn som cyklar till skolan.</p>		<p>Skapa säkra kopplingar från förskole- och skolgårdarna till intilliggande parker och grönområden för att delvis kompensera gårdstorleken.</p> <p>Bevaka att lättillgängliga cykelparkeringar (inomhus och utomhus) tillgängliggörs för att underlätta den självständiga rörelsen.</p> <p>Möjliggör cykelparkering vid verksamheter.</p> <p>Bevaka att smidiga och säkra förbindelser finns till flera befintliga omgivande parker.</p>	<p>Exploateringskontoret</p> <p>Exploateringskontoret Byggaktörer</p> <p>Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret</p>

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	DEM ÄGER FRÅGAN?
TRAFIKSÄKERHET Korsningar, trafiksituation avläsbart av bilister och barn/unga, angöringar	Mobilitetshus som samordnar all parkering och större delen av leveranser till områdets verksamheter, frigör resten av området från trafik.	Konfliktyta mellan föräldrar som släpper av sina barn vid skolan med cykel och förbipasserande cyklister.	Relationen mellan gång- och cykelstråk. Hur markeringen mellan trafikslag ska se ut.	Bevaka att säkra skolvägar finns även till skolor och förskolor i omgivande stadsdelar, för att säkerställa trafiksäker skolväg för alla barn som bor i Slakthusområdet.	Exploateringskontoret Trafikkontoret
	Hela området planeras vara 30-zon, det vill säga att högsta hastighet för biltrafik är 30 km/h.	Angöringen till mobilitetshuset som samordnar all trafik och leveranser är en potentiell konfliktyta mellan olika trafikslag.	Hur mötet sker mellan gångtrafikanter, cyklist och bilist i korsningar.	Gestalta allmänna gaturum på ett sätt som förtydligar vilka som är bilfria och vilka som prioriterar gångtrafik. Viktigt att det är avläsbart både av bilist samt barn och unga.	
	Gångstråk ska enligt programmet vara prioriterade och det planeras finnas en tydlig gräns mellan gångbana, cykelbana och körfält för bil.	Ett bostadskvarter (Q) saknar bostadsgård och är utformat med en gränd som möjliggör bilangöring för rörelsehindrade.	Hur angöringen är löst för bostadskvarteret (Q) som släpper in biltrafik.	Bevaka att korsningspunkter mellan pendlingscykelstråk och biltrafik prioriterar gångstråken.	
		Inflyttade barn och unga, som väljer att inte gå i skola inom Slakthusområdet, kommer behöva ta sig på ett trafiksäkert och tryggt sätt till omgivande tunnelbanestationer/ busshållplatser fram tills dess att den nya tunnelbanestationen inom området är färdigställt.		Utforma tydlig zon vid skolan som tydliggör att cyklande barn kommer svänga in till skolan. Ge extra utrymme för cyklande barn och för avlämning av barn vid skola.	
		Trafiklösningen för Livdjursgatan föreslås som gångfartsområde (shared space yta). Det betyder att det inte finns någon skyddad zon för barn. Barn har svårare att göra bedömningar om säkerhet i trafiksituationer. Barn, framför allt upp till 12 år, har inte färdigutvecklade sinnen (hörsel och syn), samt är små till växten och syns sämre av bilisten.		Kiss-and-ride cykelzon vid cykelparkering vid skola och förskola.	
		Varuleveranser som inte sker från garagen.		Vidare studera skolans varuleveranslogistik. Det är viktigt att lösa skolans varuleveranslogistik och att det samverkar med säkra skolvägar och övriga kopplingar för barn till områdets målpunkter.	
				Två alternativa lösningar för att undvika trafikchaos vid skolor inför lämning och hämtning: Olika tider för inringning i skolan, eller att gatorna runt skolan stängs av för trafik vissa klockslag.	Exploateringskontoret Trafikkontoret SISAB
				Skapa trafiksäkra och trygga gång- och cykelkopplingar från förskolegård och skolgård till större frityror.	Exploateringskontoret Trafikkontoret
				Prioritera barn och ungas säkerhet i utformningen av angöring till bostadsgårdar.	Exploateringskontoret Trafikkontoret Byggaktörer

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

MILJÖ OCH HÄLSA

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	DEM ÄGER FRÅGAN?
VARDAGSRÖRELSE Vardagsmotion, spontan rörelse, friytor disposition och programmering	Slakthusområdet knyts ihop med omgivande stadsdelar och bostadsområden. Utvecklingen av Slakthusområdet innebär ökade kopplingar och en ny gång- och cykelbro österut (mot Blåsut och Nytorps gårde). Detta främjar även boende inom detaljplan etapp 1. Allmänna lekplatser som innehåller både plana och kuperade ytor kan fungera inbjudande till olika typer av rörelse och lek. Variation i friyta. Möjlighet att öka variationen av friytor i stadsdelen i och med tillkommande miljöer som torg och parker.	För små förskole- och skolgård. Med en för liten yta riskerar barn få undermålig fysisk aktivitet under dagen. För små förskole- och skolgård kan hämma den motoriska utvecklingen hos barn och de kan få svårare att utveckla lek och samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov. I och med en ökning av antalet barn i området, ökar slitaget på befintliga parker i närområdet. Ökar driftkrav på befintliga närliggande parker. Allmänna och tillgängliga friytor alldeles för små och få, i relation till antalet nya brukare i och med nya bostäder och arbetsplatser.	Förutsättningarna för olika typer av rörelse; instrumentell, social och erfarenhetsinriktad. Om lättillgängliga cykelförråd finns från gatan.	Komplettera med ytor för spontanidrott/rörelse. Försöka uppnå en fullgod gård enligt Boverkets rekommendationer, eftersom en fullgod förskolegård kan möjliggöra att ett barn får upp emot 1/3 del av sitt rörelsebehov tillgodosett på förskole- och skolgården. Utforma en del av skolgård så att den möjliggör och uppmuntrar till spontanidrott/rörelse. Sammankoppla naturområdet på andra sidan av Lindevägen med Frötallen, för att göra Frötallens naturområde större. Förslagsvis stänga av Lindevägen i höjd med Frötallen för biltrafik eller skapa hastighetsdämpande åtgärd, t.ex. genom höja upp den att göra den till en gångfartsgata som gatorna i Slakthusområdet med ett gemensamt golv. Bevaka att områdets och närliggande grönområden tilldelas en tillräcklig del ur skötselbudget.	Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen Stadsbyggnadskontoret SISAB Exploateringskontoret Trafikkontoret Stadsdelsförvaltningen
UTÖVA IDROTT OCH KULTUR Vara aktiv	Idrottshall kommer finnas inom planområdet. Naturparken/Frötallen programmeras för olika aktiviteter.	Området saknar idrottsplats och bollplan utomhus. Närmaste idrottsplats och bollplan ligger en bit bort i omgivande stadsdelar och barnen måste gå över trafikerade vägar för att nå dem. Det saknas plana ytor för spontana aktiviteter/idrott, t.ex. fotboll, basket, tennis, badminton.	Möjligheten för barn att utöva kultur. Om målet "Miljöer för barn måste ha möjligheter till lek med en variation som möter och utmanar barn i alla åldrar, (såväl 2-åringen som 18-åringen)." kan anses uppfyllt.	Bevaka att det finns oprogrammerade offentliga platser som kan tas i anspråk av en mängd olika aktiviteter. Tillskapa en jämnställd plats där flera aktiviteter kan pågå parallellt. Möjliggöra för variation i platsbildningar och miljöer där barn och unga, både flickor och pojkar och i alla åldrar möts. Främjar social utveckling och integration. Bevaka att det skapas möjligheter för barn att utöva kultur. T.ex. konstavvägg, musikinstrument placerade på offentlig plats.	Exploateringskontoret Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen Kulturförvaltningen
HÄLSOSAMMA MILJÖER Solförhållanden, bullernivåer, vind och luftkvalitetsförhållande (partiklar)	Skolgård och förskolegård erbjuder en miljö där lek och vistelse förhåller sig väl till sol och skugga. Målet "Kvarter och volymer anpassas så att förskolegårdarna i kvarteren får mesta möjliga solbelyst yta." uppfylls. Färre bullerstörande verksamheter som påverkar omgivande utemiljöer. Trafikbuller kommer minska i och med att tunga transporter från/till Slakthusområdet kommer minska och tunnelbanestationen vid Enskede tas bort.	Barn och unga som flyttar in i de första bostäderna inom detaljplan etapp 1, kommer bo i en bullrig bostadsmiljö pga. byggnation och färdigställande av resten av området.	Om bostadsgård erbjuder en miljö där lek och vistelse förhåller sig väl till sol och skugga. Buller under byggtid. Vindförhållanden på offentliga platser.	Bevaka att goda ljus/ljud/luft förhållanden finns på förskole- och skolgårdar samt allmänna platser.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BYGGSCKEDE OCH FRAMTIDA PROCESS

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER KOMMANDE ARBETE	DEM ÄGER FRÅGAN?
BYGGSKEDEN Byggnation av detaljplan etapp 1 och kommande etapper inom Slakthusområdet	Parker och skola etableras tidigt med säkra skolvägar. Skapa tillfälliga mötesplatser eller ytor för barn i kommande detaljplanläggning.	Otrygg eller stökig gång- och cykelförbindelse till Globenområdet under byggtid.	Hur detaljplaneområdet är tänkt att byggas ut etappvis. Säker gångväg till Globens tunnelbanestation.	Att i utbyggnadsetapper bygga ut allmänna platser i samma takt som bostäder. Friytor måste finnas tillgängliga under byggskedet. Säkerställ säkra och trygga vägar under byggtiden. Så konsekvent som möjligt. God ljud- och luft miljö samt en säker och trygg trafikmiljö måste säkerställas under byggtiden. Bevaka att gång- och cykelstråk till omgivande befintliga målpunkter är trygga och säkra redan under byggtiden, för de inflyttade barn och ungas välmående och säkerhet. Bevaka att säkra skolvägar finns även till skolor och förskolor i omgivande stadsdelar.	Exploateringskontoret
DELAKTIGHET Påverka innehåll/aktivering, utformning av platser och lokaler (tillfälliga och permanenta), barnens berättelser	Genom en interaktiv byggprocess och kommunikation skapa ett förhållande till kommande grundskola och förskola. Barn och unga kan bidra till programmering av ytor. Byggaktörer skulle kunna anställa ungdomar under byggtiden.			Delaktiggör barn och unga i utformningen av området. De borde få vara med och påverka de ytor de använder. Använda sig av relationsförvaltning. Att delaktiggöra inflyttade barn och unga i aktivering av tillfälliga platser, för att de ska känna sig delaktiga i omvandlingen av området.	Exploateringskontoret Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen Byggaktör
HUR FORTSÄTTER PROCESSEN ATT LEVA? Barnperspektiv, barnens perspektiv, barnrättsperspektiv	Samverkan med byggaktörer och deras konsulter samt med staden och deras konsulter. Att fånga in barnens perspektiv.	Att barnperspektivet och barnens perspektiv inte prioriteras i kommande skeden och under byggtiden.		Fortsätt arbeta med barnkonsekvensanalys i kommande skeden för att säkerställa barnperspektivet i kommande processer och tydligare utreda detaljfrågor kring trafiksäkerhet, buller, sol- och skuggförhållanden, kopplingar samt ta fram mer riktade åtgärder.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret

KONSEKVENSBESKRIVNING

3. REKOMMENDATIONER

"För barnet kan tiden det tar att planera för en bostads- eller stadsmiljö, en säkrare trafiklösning eller åtgärder för att minska buller vara lika med hela barndomen. (...) Miljön ute och inne har stor betydelse för barnens utveckling och lärande, deras sociala kontakter med jämnåriga och vuxna och deras hälsa och trygghet. Om buller i skolmiljön stör barnen i deras koncentration och lärande kan det få betydelse för hela livet. En bulleråtgärd som dröjer tre år tar i anspråk en tredjedel av barnets skoltid." (Boverket 2008)

3.1 UTVECKLING AV FÖRSLAGET

Planförslaget behöver utvecklas till att främja barns och ungas fysiska, mentala och sociala utveckling. Landskapslaget föreslår att detaljplaneförslaget justeras med följande i åtanke:

- Uppfylla barn och ungas behov av fysisk aktivitet. Det kan tillgodoses med större fritya som är lämplig för spontan och planerad fysisk rörelse.
- Större fritytor åt förskolor och skolor.
- Utforma Fällanparken till att kunna aktivera flera aktiviteter på samma gång.
- Utforma fickparker med ungdomar och föräldrar med småbarn i åtanke.
- Försäkra att bostadsgårdar prioriterar närlek för de yngsta barnen.

3.2 KOMMANDE PROCESS

Landskapslaget har gjort en barnkonsekvensanalys av utvecklingsförslaget i detaljplanen för etapp 1 utifrån ett barnperspektiv, eftersom inga barn eller ungdomar har tillfrågats.

Landskapslaget rekommenderar att omgivande förskolor och skolor involveras i ett tidigt skede för att kunna utforma ett utvecklingsförslag som tar tillvara på befintliga värden och målpunkter inom detaljplaneområdet som kanske inte är förnimbara för utomstående.

Det kan även vara målpunkter i omgivningen, men som påverkas av utvecklingen inom detaljplaneområdet. Vid vidare utveckling av lekplatser och utformning av målpunkter för barn bör utformningen av dessa ske i dialog med pedagoger och barn från förskolor och skolor i området.

Föräldrar är också en viktig grupp som borde delaktiggöras i utvecklingen av Slakthusområdet. Deras förståelse och perspektiv på hur trygga gaturum och platser kan utformas, är viktiga att få med i processen. Eftersom det är i slutändan föräldrarna som bestämmer vilka platser och gator barnen får leka på, utifrån deras egna uppfattning om trygghet och säkerhet.

Det rekommenderas att arbeta vidare med barnkonsekvenserna och låta barnperspektivet vara en del av processen, under hela planprocessen men även under genomförandet. Det behövs att säkerhetsställa barnperspektivet på kvartermark och allmän platsmark samt tydligare utreda detaljfrågor kring trafiksäkerhet (t.ex. utpekade konflikt- ytor mellan olika trafikslag), buller, trygga och säkra kopplingar samt ta fram riktade åtgärder. Olika förvaltningar och planens byggaktörer

bör involveras ytterligare i barnfrågorna för att säkra att dessa följs upp. Detta arbete bör startas omgående.

3.3. BYGGTID

Hur planen är tänkt att genomföras har en viktig påverkan på barnen. Under byggtiden är det viktigt att tillgodose säkra gång- och cykelvägar både för barn som bor i och intill området och barn som passerar förbi. Att tidigt utreda och förstå partikel- och bullernivåer under byggtiden är en nyckelfråga.

Fem år är en rimlig tid för utbyggnaden av ett område men det är stor skillnad mellan en femåring, tioåring och en femtonåring. Sinnens, förståelse, empati och behov utvecklas i en rasande fart för barn och på ett år kan stor utveckling ske. Det är därför viktigt att fundera på utbyggnadsetapperna ur barnperspektivet. Till exempel bör de allmänna platserna byggas ut i samma takt som bostäderna för att säkra friytor i tid. Gång- och cykelvägar är viktiga att säkra direkt, helst så att de är möjliga att nyttjas när de första flyttar in. Områdets friytor, framförallt Naturparken/Frötallen ska hållas tillgängliga under byggtiden.

KÄLLOR

1. LITTERATURFÖRTECKNING

Landskapslaget (2019) Integrerad barnkonsekvensanalys Slakthusområdet. Steg 1 - Introduktion och kartläggning. Stockholms Stad.

Landskapslaget (2016) Barnkonsekvensanalys Årstastråket 3. Stockholms Stad.

Landskapslaget (2016) Barnkonsekvensanalys Östberga. Stockholms Stad.

Nyréns Arkitektkontor (2019) Gestaltungs-PM Platsmark. Slakthusområdet, detaljplan 1. Förhandskopia 2019-04-15. Stockholms stad.

Olsson, T. (2010) Lekens natur. Gröna Fakta 7/2010.

Spacescape (2015) Rekreation inom Stockholms stad. Analys av park- och naturtillgången i Stockholm. Stockholms stad.

Stockholms stad (2018) Sart-PM. Startpromemoria för planläggning av etapp 1 i Slakthusområdet - Kylfacket 1 m.fl. i stadsdelen Johanneshov (ca 800 bostäder, en grundskola, en gymnasieskola, en idrottshall, tre förskolor och två parker). Dnr 2017-02397

Stockholms stad (2017) Program för Slakthusområdet. Dnr 2010-20437

Stockholms stad (2017) Integrerad barnkonsekvensanalys och dialog.

